

vejebringelse af Jordlodder til Landarbejdere, til Opførelse af Arbejderboliger, til landøkonomiske Forskudsforeninger, til Hedekommuner til videre Udlaan til Opdykere af Hede- og Moselodder, til Fremme af Fiskerierhverv samt til andre lignende Formaal. Ingen tvivler om, at naar disse forskellige Laan, som Staten hidtil har ydet, blive samlede under en fælles Laanefond, der styres af en Bestyrelse paa 5 Medlemmer, saa vil en saadan Bestyrelse bedre kunne sætte sig ind i de forskellige Enkeltheder ved de stedlige Forhold, og at disse Laan, som nævnt i Motiverne, ville blive givne under mere regelbundne Forhold, er der vel neppe Tvivl om.

Det Spørgsmaal kunde selvfølgelig rejses om, hvorvidt de 2 Millioner Kr., der aarlig maa udlaanes, kunne være tilstrækkelige, og dernæst, hvorvidt det kan være rigtigt, at man overhovedet ikke kan faa Afdragsfrihed længere end 5 Aar; men det er jo af disse mindre Spørgsmaal, som der kan forhandles om i Udvalg, og som der kan rettes paa, hvis man mener, at disse Bestemmelser i disse bestemte Tilfælde ikke skulde være de allerheldigste. Jeg kan kun anbefale dette Forslag. Jeg har ganske vist ogsaa tænkt mig, om der ikke ogsaa mellem de i § 1 nævnte forskellige Arter Laan kunde være taget flere med af disse Laan, der ere opførte paa Finanslovens § 3 om Statsaktiverne, f. Eks. Laan til Havne, og navnlig Baadehavne, forekommer mig laa dog temmelig nær ved disse Laan til Fremme af forskellige Hverv, og der staar jo ogsaa: til andre lignende Formaal. Men det skal jeg ikke udtale mig videre om, da jeg forudsætter, at dette Lovforslag vil blive behandlet i et Udvalg, hvor den Slags Smaating kunne blive tagne under nærmere Overvejelse. Jeg skal blot tillade mig at anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og udtale Haabet om, at vi maatte se dette Lovforslag komme ud som Lov i denne Vinter.

Harald Jensen: Selve Tanken om Oprettelse af en Laanekasse kan jeg godt give min Tilslutning. Jeg kan godt se, at som Forholdene have udviklet sig i Tidens Løb, har det ført en vis Usikkerhed med sig. At disse Laan, om hvilke man, naar de blev ydede, eller naar man fastsatte en vis Sum, ikke vidste, hvor langt de rakte, eller hvor vidt de vilde træde i Kraft, kunne udøve en forstyrrende Indvirkning paa de finansielle Forhold, det er noget, jeg godt kan se. Selve Tanken om at ud-

skyde denne Del af Samfundets Virksomhed, der bestaar i at træde støttende til ved at udlaane til forskellige Foranstaltninger, og udskille den, saaledes at den kommer til at blive en Del for sig selv, kan jeg altsaa godt give min Billigelse.

Men det staar, som jeg udtalte i Gaar, for mig, som om denne Lov, saaledes som den er formuleret, paa adskillige Maader vil foregribe Lovgivningsmagtens Virksomhed og vil paa visse Omraader ligesom binde Hænderne paa Lovgivningsmagten for Fremtiden. Den vil gøre det, fordi den allerede her fastslaar et Maksimum, hvor ud over Laanene ikke kunne gaa. Lovforslaget foreslaar jo, at Maksimum af Fondens samlede Udlaan i Løbet af et Aar ikke maa overstige 2 Mill. Kr. og det disponerer, saaledes som det fremtræder her, allerede over disse 2 Mill. Kr., idet Lovforslaget straks giver Anvisning paa, at de $1\frac{1}{4}$ Mill. af disse 2 Mill. Kr. skal benyttes til Jordlodder for Landarbejdere, medens $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. skal anvendes til de øvrige Formaal. Derved forekommer det mig, at man herved binder Lovgivningsmagten saaledes, at man ikke har ganske fri Hænder, i hvert Fald ikke saa fri Hænder, som jeg synes, man burde have. Det kunde jo se ud, som om denne Lov skulde gaa foran de øvrige Love, f. Eks. foran Forslaget om Jordlodder. Hvis den naar at komme til Behandling foran, vil den altsaa give Anvisning paa, hvorledes det Udvalg, som faar med Loven om Jordlodder at gøre, vil se paa Sagen. Det forekommer mig at her paa dette Omraade foregriber Lovforslaget noget. Man ved jo ikke hvorledes det Udvalg, som faar med Lovforslaget om Jordlodder til Landarbejdere at gøre, vil se paa den Sag. Landbrugsministeren foreslaar, at den Sum, som skal tilskydes ved Loven om Jordlodder, skal forhøjes fra 2 til $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og han foreslaar samtidigt, at af disse $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. skulle Kreditforeningerne overtage Halvdelen mod en lille Kendelse, som jeg for øvrigt synes er vel flot, og der bliver da $1\frac{1}{4}$ Mill. Kr. tilbage til Staten. Men det er jo ikke sikkert, at Udvalget ser saaledes paa den Sag. Det kan jo meget godt være, at det Udvalg, som faar med dette Lovforslag at gøre, kan ønske, at Staten skal overtage hele Laanet, og at Kreditforeningerne ikke skulle have noget med det at gøre, eller at Udvalget forhøjer den Sum af $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som Landbrugsministeren foreslaar, og i saa Tilfælde vil den Omstændighed, at dette Lovforslag er gaaet forud, lægge et Tryk paa Udvalget,